

9. «Που λες, είδα...»

Η λίμνη φαντάζει σαν ασημένιος κάμπος.

Ζαχαρίας Παπαντωνίου

Αντίγραψε **στο τετράδιό σου** αυτό που έγραψε ο Ζ. Παπαντωνίου και μάθε να το γράφεις **σωστά**.

Πήγαινε στις σελίδες 54 και 55 του **Τετραδίου Εργασιών** και κάνε τις **ασκήσεις 6** και **7**.

7

Σκέφτηκα να γράψω στο ημερολόγιό μου «δέντρα **πιο ψηλά** από γίγαντες» και «φωνούλα **πιο σιγανή** από ψίθυρο».

Δέντρα **πιο ψηλά**, δηλαδή **ψηλότερα**, και φωνή **πιο σιγανή**, δηλαδή **σιγανότερη**!

Ο Αρμπέν, που άκουγε αυτά που έλεγαν η Χαρά και η Βάγια, έφτιαξε τα παρακάτω στιχάκια. Μπορείς να συνεχίσεις; Μην ξεχάσεις να βάλεις τελεία όπου πρέπει.

Το **πιο όμορφο** είναι **ομορφότερο**,
το **πιο ψηλό ψηλότερο**.
Θα φύγω με το κότερο!

Ο **πιο παλιός** .....
η **πιο λευκή** .....
το **πιο λεπτό** .....
Θα πάρω ελικόπτερο!

Κατάλαβες τι έκανε ο Αρμπέν;

Αν θέλετε, μπορείτε να χωριστείτε σε ομάδες και να συνεχίσετε αυτό το παιχνίδι στην τάξη!

8

Η Χαρά ζήτησε να διαβάσει το ημερολόγιο που κρατούσε η μαμά της, όταν ήταν παιδί. Το άνοιξε και να τι διάβασε:

17 Νοεμβρίου 1973

Αγαπητό ημερολόγιο,

από προχτές ακούμε στο ραδιόφωνο έναν παράξενο σταθμό. Είναι ο ραδιοσταθμός των φοιτητών, που καλούν τους Αθηναίους να πάνε στο Πολυτεχνείο. Κατεβήκαμε και εμείς μαζί με τον μπαμπά να δούμε, όπως είπε ο μπαμπάς, κάτι «γενναία παιδιά».

Φτάσαμε σε ένα μεγάλο κτίριο σαν αρχαίο, που γύρω του είχε μια μεγάλη αυλή με κάτι δέντρα που νομίζω πως τα λένε φοίνικες. «Αυτό είναι το Πολυτεχνείο» είπε ο μπαμπάς μου. Γύρω από την αυλή είχε ψηλά σιδερένια κάγκελα. Πάνω τους ήταν ανεβασμένοι πολλοί νέοι, κορίτσια και αγόρια, ο ένας δίπλα στον άλλο, που φώναζαν δυνατά «Ψωμί, παιδεία, ελευθερία». «Ποπό! Σαν φυλακισμένοι είναι εκεί μέσα» είπα στον μπαμπά μου, και εκείνος μου είπε γελώντας: «Αυτοί είναι οι μόνοι ελεύθεροι». Όλο με αινίγματα μιλά ο μπαμπάς αυτές τις μέρες!

Οι τοίχοι μέσα και έξω από την αυλή ήταν γραμμένοι με περίεργες φράσεις. Τι γινόταν έξω από την αυλή! **Πολύς κόσμος είχε μαζευτεί και κάποιοι ήταν πολύ συγκινημένοι**. Κάτι μεγάλα μπλε αυτοκίνητα, που έμοιαζαν με κλουβιά, ήταν σταματημένα απέξω. Ένα κόκκινο βαρέλι, σαν και αυτό που έχει η γιαγιά μου στην αυλή της για το πετρέλαιο, ήταν στη μέση του δρόμου, και μέσα έκαιγε φωτιά. Είχε πολύ καπνό γενικά, δεν ξέρω αν έφταιγε η φωτιά από το βαρέλι ή κάτι άλλο. Έτσουξαν τα μάτια μας, γι' αυτό ο μπαμπάς είπε να επιστρέψουμε στο σπίτι.

Στο σπίτι ο μπαμπάς άνοιξε το ραδιόφωνο και άκουγε σκεπτικός τα παιδιά του Πολυτεχνείου. Νομίζω ότι ποτέ άλλοτε δεν τον είχα δει τόσο αναστατωμένο!

Πόσο θα ήθελα να ήμουν μεγάλη και να ήμουν μέσα στην αυλή του Πολυτεχνείου, να φωνάζω και εγώ σκαρφαλωμένη στα κάγκελα...

Υ.Γ. Αλήθεια, τι έγινε ακριβώς στο Πολυτεχνείο; Να ρωτήσω αύριο τον μπαμπά.

9. «Που λες, είδα...»

- ☀ Ποιος έγραψε αυτό το κείμενο; Πότε;
- ☀ Πώς ήταν το Πολυτεχνείο; Βρες τις φράσεις που σε βοηθούν να το περιγράψεις.
- ☀ Ποιοι ήταν μέσα στο Πολυτεχνείο; Τι φώναζαν;
- ☀ Τι γινόταν έξω από την αυλή του Πολυτεχνείου;

- ☀ Τι βλέπεις στις εικόνες;
- ☀ Μπορείς να τις περιγράψεις;

Μάθε να γράφεις **σωστά** την πρόταση με τα έντονα γράμματα από το κείμενο της προηγούμενης σελίδας.

Ζητήστε από τους μεγαλύτερους να σας πουν τι έγινε στο Πολυτεχνείο και κρατήστε σημειώσεις.
Αν βρείτε, φέρτε στην τάξη φωτογραφίες, εφημερίδες, περιοδικά και βιβλία, για να τα δούμε όλοι μαζί και να συζητήσουμε.
Στο τέλος μπορείτε να κάνετε μια ομαδική ζωγραφιά για το Πολυτεχνείο.

9

Διάβασε τώρα ένα ποίημα που έμαθε η Χαρά στη Χωχαρούπα.
Διάβασε και τα σχόλια της Βάγιας, όταν το άκουσε.

Ο κόρακας και η αλεπού

«Θα άξιζε να ήσουν, **κόρακα**,
και **άρχοντας** ακόμα,
αν θα μπορούσε να μιλεί
τ' αγγελικό σου στόμα».

«Κρα!...» Πάει το κρέας που άρπαξε!...
κι η αλεπού στον τόνο
το γνώριμό της: «**Κόρακα**,
μυαλό σου λείπει μόνο!...»

Διονύσιος Τροβάς

Το ποίημα αυτό βγαίνει από ένα μύθο του Αισώπου. Ο Αίσωπος ήταν ένας σοφός **άντρας**, που έζησε πριν από πολλούς **αιώνες**. Έγραψε μύθους με ζώα, τους οποίους διαβάζουμε μέχρι σήμερα.

Μάθε να γράφεις σωστά την πρώτη πρόταση από τα λόγια της Βάγιας.

Τώρα συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
Ονομαστική	ο	αιώνας	.....	.....
Γενική	του	αιώνα	άντρα	κόρακα
Αιτιατική	τον	.....	άντρα	.....
Κλητική	-	.....	.....	.....

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
Ονομαστική	οι	αιώνες	.....	.....
Γενική	των	.....	.....	κοράκων
Αιτιατική	τους	.....	.....	.....
Κλητική	-	αιώνες	άντρες	κόρακες

Πήγαινε στις σελίδες 55, 56 και 57 του **Τετραδίου Εργασιών** και κάνε τις **ασκήσεις 8, 9 και 10**.

Άύριο Ανδολόγιο

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- ✓ Να βρίσκεις πληροφορίες από πινακίδες, ανακοινώσεις, μικρές αγγελίες και αφίσες.
- ✓ Να φτιάχνεις και εσύ μικρές αγγελίες και αφίσες.
- ✓ Τι είναι τα ακρωνύμια.
- ✓ Να ξεχωρίζεις το οριστικό άρθρο.
- ✓ Κάποιες λέξεις που έχουν όμοια σύμφωνα.
- ✓ Να κλίνεις τα αρσενικά ουσιαστικά σε -ης.

«Το σχολείο
θα πραγματοποιήσει
επίσκεψη
στο λαογραφικό μουσείο
της πόλης.

Όποιος επιθυμεί
να λάβει μέρος
στην επίσκεψη
μπορεί να δηλώσει
συμμετοχή στη δασκάλα
ή στο δάσκαλο
της τάξης του».

Παρατήρησε τις εικόνες στις σελίδες 15 και 16, διάβασε τι γράφουν και πες.

- ☀ Τι διαβάζει η Χαρά, τι ο Αρμπέν και τι η Γαλήνη;
- ☀ Τι έπαθε ο Λουκάς; Γιατί το έπαθε;
- ☀ Τι διαβάζει ο κυρ-Κώστας, ο επιστάτης;
- ☀ Σε τι χρησιμεύουν αυτά που διαβάζουν οι φίλοι μας στις εικόνες;

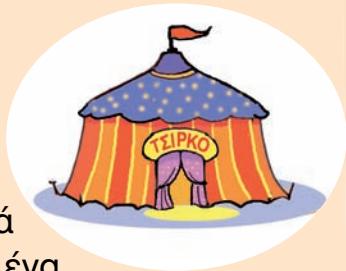

1

Η Χαρά διαβάζει ένα ωραίο βιβλίο. Διάβασε μαζί της.

Ιστορία για το τσίρκο

Ωρα οχτώ ακριβώς. Στο τσίρκο ανάβουν όλα τα φώτα. Ο κόσμος παίρνει τη θέση του. Μια μυρωδιά άχυρου ανεβαίνει από την πίστα και μπλέκεται μ' ένα άρωμα από ξεφλουδισμένα πορτοκάλια. Τα παιδιά καθισμένα μιλάνε και ξετυλίγουν καραμέλες. Ο κόσμος συγκεντρώνεται όλο και περισσότερο. Ανεβοκατεβαίνει με θόρυβο τα ξύλινα σκαλοπάτια. Οι ταξιθέτριες πουλάνε προγράμματα. Οι μουσικοί δοκιμάζουν τα μπρούντζινα όργανά τους. Τα παιδιά τριγύρω διαβάζουν δυνατά τις φωτεινές επιγραφές: «ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ» ή «ΕΞΟΔΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ». Κι όλο ρωτάνε τους δικούς τους πότε θ' αρχίσει.

Ξαφνικά, τα φώτα χαμηλώνουν και η μουσική αρχίζει να παίζει, ενώ στην πίστα μπαίνει ο παρουσιαστής:

– Κυρίες και κύριοι...

Γιώργος Μαρίνος, «Ιστορία για το τσίρκο», εκδ. Κέδρος

Έχεις πάει ποτέ σε τσίρκο;

Αν ναι, πώς έμαθες ότι το τσίρκο θα ερχόταν στον τόπο σου;

Τι διαβάζουν δυνατά τα παιδιά στο τσίρκο;

Τι άλλες επιγραφές θα μπορούσε να διαβάσει κάποιος σε ένα τσίρκο;

Μάθε να γράφεις σωστά τις τρεις πρώτες προτάσεις του κειμένου.

Παρατήρησε τις επιγραφές που υπάρχουν στο σχολείο σου ή στη γειτονιά σου και αντίγραψέ τες **στο τετράδιό σου**. Τι επιγραφές θα μπορούσατε να βάλετε στην τάξη σας; Θέλετε να τις φτιάξετε;

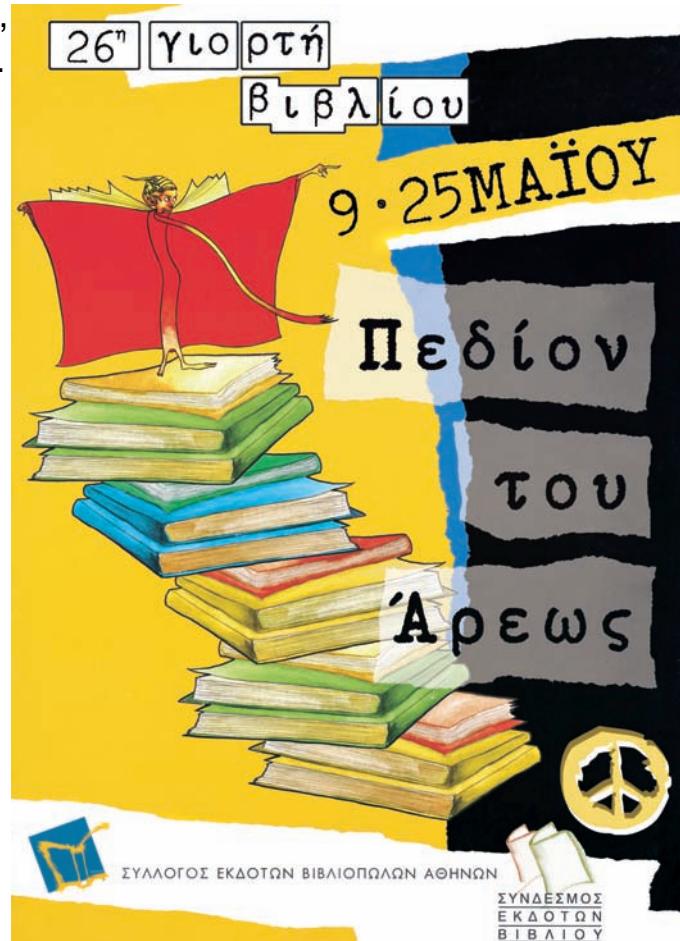

2

Παρατήρησε την αφίσα,
διάβασε τι γράφει και πες.

- ☀ Ποιο γεγονός αναγγέλλει;
- ☀ Ποιος διοργανώνει αυτό
το γεγονός;
- ☀ Πότε θα πραγματοποιηθεί;
- ☀ Πού;
- ☀ Έχουν όλα τα γράμματα
της αφίσας το ίδιο μέγεθος;
- ☀ Ποια είναι πιο μεγάλα; Γιατί;

**Η αφίσα θέλει να τραβήξει
την προσοχή μας.**

Αναγγέλλει ένα γεγονός, ένα θέαμα, μια εκδήλωση.

Δίνει πληροφορίες (ποιος, τι, πού, πότε).

Είναι γραμμένη με έντονα γράμματα, πεζά και
κεφαλαία. Συχνά έχει διάφορα χρώματα,
φωτογραφίες ή σχέδια.

Για να δεις και να φτιάξεις αφίσες, πήγαινε στο **Τετράδιο Εργασιών**, στις **ασκήσεις 1** και **2** στις σελίδες 59 και 60.

10. ΠΡΟΣΟΧΗ! Τι λέει εκεί;

3

Διάβασε.

Προσέξτε το σκύλο, δαγκώνει!

ΠΡΟΣΟΧΗ! Ο ΣΚΥΛΟΣ ΔΑΓΚΩΝΕΙ.

Σύγκρινε τις δύο φράσεις. Σε τι διαφέρουν;

Αντίγραψε **στο τετράδιό σου** με **ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ**
και μάθε να γράφεις **σωστά** όσες από τις παρακάτω
φράσεις θα μπορούσες να **διαβάσεις** ή να **γράψεις** σε μια πινακίδα.

- * Απαγορεύεται το παρκάρισμα. * Κλείνετε την πόρτα.
- * Δεν επιτρέπεται να παρκάρετε σε αυτό το σημείο.
- * Σας παρακαλώ πολύ να κλείνετε την πόρτα κάθε φορά που μπαίνετε.
* Ενοικιάζεται. * Αυτό το σπίτι που βλέπετε ενοικιάζεται.

Να θυμάσαι ότι στα **ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ** δε βάζουμε τόνο.

Υπογράμμισε τώρα όσες από τις παραπάνω φράσεις θα μπορούσες να **πεις** ή να **ακούσεις**.

Πήγαινε στις σελίδες 60 και 61 του **Τετραδίου Εργασιών**
και κάνε τις **ασκήσεις 3** και **4**.

4

Τώρα διάβασε το παρακάτω κείμενο.

Η επανάσταση των παραμυθιών

Ένα όμορφο φθινοπωριάτικο πρωί, μια παραμυθένια συντροφιά πέρασε **τις** χορταριασμένες πύλες **της** παραμυθοχώρας και πήρε **την** άσφαλτο για **την** πόλη **των** ανθρώπων.

Μπροστά μπροστά πήγαινε **ο** Παπουτσωμένος Γάτος, πίσω **η** Σταχτοπούτα, που κρατούσε ένα μεγάλο φάκελο με **μικρές αγγελίες** «**ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ**», ξοπίσω της **ο** γενναίος Ραφτάκος, που κρατούσε ένα μεγάλο φάκελο «**ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ**» για φορτηγάκια, ύστερα **η** Κοκκινοσκουφίτσα και τελευταίος **ο** Κοντορεβιθούλης, που άφηνε πίσω τους ψεύτικα σήματα **της** τροχαίας, για να μην μπορεί κανείς να τους ακολουθήσει.

Κι όταν έφτασε **η** μαγική ώρα **των** μεταμορφώσεων κι **η** κολοκύθα έγινε πάλι χρυσή καρότσα, όλοι πήδησαν μέσα, απέραντα ευτυχισμένοι.

Ζωή Βαλάση, «Η επανάσταση των παραμυθιών», εκδ. Γνώση

- ☀ Πού πηγαίνει η παραμυθένια συντροφιά;
- ☀ Από ποιους γνωστούς ήρωες παραμυθιών αποτελείται η παραμυθένια συντροφιά;
- ☀ Τι κρατά η Σταχτοπούτα;
- ☀ Ξέρεις τι είναι οι μικρές αγγελίες;

Μάθε να γράφεις σωστά την πρώτη πρόταση του κειμένου.